

שפת אמת – פרשת וארא (תרל"ב)

ברש"י חבל על דאבדין כו'. אף כי כ' שמדרגת מרע"ה הי' למעלה יותר. אעפ"כ הוטב בעיני השי"ת עבודת האבות לפרסום כבוד שמו ית' כמו שהוא נסתר בעולם הזה כמ"ש ז"ל למען אברהם שקראך אדון. והוא שם שדי שהוא חיותו ית' לכל הנבראים שנקודה חיות ממנו ית' מחי' כל העולמות. ואף הטבע נמשך מחיות נקודה הפנימיות שלמעלה מהטבע. ומרע"ה הי' דבוק במה שלמעלה מהטבע. [כמ"ש חז"ל משה משה כו'] והוא שם הוי' ית' שאין סוף לגדולתו. אבל בחי' נקודה הנ"ל היא המשכה שתהי' מספקת ליתן חיות לכל דבר ודבר כפי משפטו. ולכך נקרא [שדי] ע"ש שיש די באלקותו לכל ברי' כו'. והיא עבודת אבותינו לברר בטבע והחושך שמ"מ נמשך הכל מנקודה הפנימיות ושהכל לכבודו ברא כו'. ונאמר זה למרע"ה עתה. כי זה ענין הגלות לברר אלקותו ית' גם במקומות השפלים תוך כל המצרים והסתרות. אעפ"כ יתגלה ע"י עבודת האדם שהכל נמשך ממנו ית' כנ"ל. ועבודת האבות הי' הכנה להגאולה של כל גלות וגלות. ולזה עצמו הי' קשה השליחות למרע"ה כי הי' למעלה מהטבע כנ"ל [וכמ"ש בזוה"ק ע"פ למה הרעותה כו']. ושליחות זה הי' להמשיך הארה לבני' כמו שהי' תוך הגלות. וכל ולא שמעו מקוצר רוח. ג"כ הפי' כנ"ל כי כ' ויפח באפיו נשמת חיים. שיש בכל איש ישראל רוח ונשמה ממנו ית'. וצריך להיות נמשך כל האדם וכל המעשים אחר פנימיות החיות. נשמת ה' ממעל. ואם נפסק החיות שעושה מעשה גשמיים בלי חיות פנימיות זה מקוצר רוח כו'. כי זה הי' הגלות לבטל אמונה הנ"ל. שלא יוכלו לברר אצלם להיות נמשך הכל אחר חיות הפנימיות כנ"ל. וז"ש מרע"ה הן בני' ל"ש כו'. כי ידע כי לא יוכל להיות כל הגאולה עד שיהי' מבורר האמונה אצל בני' מקודם להיות נמשך אחר הפנימיות כנ"ל. ועי"ז יהי' מוכרח להתגלות הקדושה ולבטל כל ההסתר עד שיהי' גאולה שלימה. וכ"כ בזוה"ק שהדיבור הי' בגלות. ג"כ הפי' כנ"ל כי בעשרה מאמרות נברא העולם. והגיד אצ"מ מו"ר ז"ל כי נעשה מהם עשרת הדברות באמצעות גלות מצרים ועשר מכות כו' ע"ש. ופי' ההפרש בין אמירה לדיבור הוא כנ"ל להיות ניכר ומתגלה חיות הפנימיות שאין שום חיות לשום הווה רק ממנו ית'. ודיבור מלשון הנהגה כמ"ש בזוה"ק על ודברת בם להנהיג הכל ע"י דברי תורה ע"ש. וכמו ידבר עמים כו'. ובגלות אין ניכר כבודו ית'. ופרעה אמר לי יאורי כו'. וז"ש הן בני' ל"ש כו' ואיך ישמעני פרעה כו'.

ברש"י ז"ל שגלוי לפניו שאין נ"ר באומות לשוב כו' טוב לי שיתקשה לבו כו'. א"כ יש להוכיח מכ"ש מי שרוצה בלב שלם לעבדו ית'. ושלא לסור מעבודתו ית'. אף כי אינו מוציאו מכח אל הפועל. עוזר לו השי"ת לפניו משורת הדין. כי מדה טובה מרובה. וגלוי לפניו שעיקר רצון בני' לעבודתו ית'. ושאין נ"ר לבני' לנטות מרצונו. טוב לחזק לבבם ולהטות לבם אליו ית'.